

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 10^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1992

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Με μεγάλη χαρά κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς ἑκτακτῆς συνεδρίας τῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὴν ἐπίσημη ὑποδοχὴ τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ Σπύρου Ἰακωβίδη, ὁ ὁποῖος ἐξελέγη στὴν ἔδρα τῆς Ἀρχαιολογίας ἀπὸ τὴν Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας τὴν 13ῃ Ἰουνίου 1991 καὶ διορίστηκε τὴν 25ῃ Σεπτεμβρίου 1991.

Ἀγαπητὲ συνάδελφε καὶ φίλε,

Ἐκ μέρους τοῦ σώματος σᾶς ἀπευθύνω καὶ ἐπισήμως τὶς καλύτερες εὐχὰς ὄλων μας μαζί μὲ τὴ βεβαιότητά μας ὅτι θὰ συνεχίσετε τὴ μακροχρόνια παραγωγικὴ δράση σας καὶ στοὺς κόλπους αὐτοῦ τοῦ Ἰδρύματος.

Σᾶς περιβάλλω μὲ τὸ μεγάλο διάσημο τῆς Ἀκαδημίας.

Καὶ τώρα ἀφοῦ ἐπιτέλεσα τὸ εὐχάριστο καθήκον νὰ σᾶς ὑποδεχθῶ μὲ τὴν ιδιότητά μου τοῦ προέδρου θὰ ἔχω τὴν πρόσθετη εὐχαρίστηση νὰ σᾶς προσφωνήσω ὡς συνάδελφος ἐξουσιοδοτημένος πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὴ Σύγκλητο.

Κύριε συνάδελφε,

Εἰσήλθατε στὴν Ἀκαδημία μας, ἀφοῦ διαπρέψατε ὡς ἀνασκαφέας, ὡς ἐρευνητὴς καὶ ὡς πανεπιστημιακὸς καθηγητὴς.

Προηγουμένως τὰ ἐπιτεύγματά σας στὶς ἴδιες αὐτὲς δραστηριότητές σας ἀξιώθηκαν ἄλλων διακρίσεων. Εἶσθε μέλος ἢ ἐπίτιμο μέλος πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἐται-

ρειῶν. Ἐχετε διατελέσει καθηγητῆς τῆς Ἀρχαιολογίας στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν (1970-1974) καὶ στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Πενσυλβάνιας (Φιλαδέλφεια Η.Π.Α.) (1978-1991). Διδάξατε ἐπίσης ὡς ἐπισκέπτης καθηγητῆς στὰ πανεπιστήμια τοῦ Μαρθούργου (1976-1977) καὶ τῆς Χαϊδελβέργης (1977). Δεκάδες εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀμερικανικῶν Πανεπιστημίων σᾶς κάλεσαν γιὰ νὰ δώσετε μαθήματα ἢ διαλέξεις καὶ γιὰ νὰ διευθύνετε εἰδικὰ φροντιστήρια. Ἡ Βρετανικὴ Ἀκαδημία σᾶς ἔδωσε ὑποτροφία γιὰ νὰ μελετήσετε τὶς συλλογὲς αἰγυπτιακῶν καὶ μεσοανατολικῶν ἀρχαιοτήτων στὰ ἀγγλικά μνησεῖα. Τὸ Ἰνστιτοῦτο Προχωρημένων Σπουδῶν (Princeton) σᾶς τίμησε μὲ πρόσκλησή του.

Ἐχετε ἀνασκάψει στὴν Περαιτὴ (1953-1963) ὡς διευθυντῆς, στὴν Πύλο (1954-1965) ὡς συνεργάτης τοῦ Σ. Μαρινάτου, στὴν Ἐλευσίνα (1955-1956) ὡς βοηθὸς τοῦ Γ. Μυλωνᾶ, στὶς Μυκῆνες (1956-1975) ὡς συνεργάτης τοῦ ἴδιου, στὴ συνέχεια (1984-1987) ὡς συνδιευθυντῆς, τέλος (1988) ὡς διευθυντῆς, στὴ Θήρα (1972-1974) ὡς συνεργάτης τοῦ Σ. Μαρινάτου, στὸν Γλᾶ (1981 κ.ἐξ.) ὡς διευθυντῆς.

Ἐχετε λάβει μέρος σὲ τριάντα περίπου διεθνῆ συνέδρια ἢ συμπόσια.

Ἡ ἀνασκαφὴ ποὺ ἐκτελέσατε στὴν Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν ὑπῆρξε ἀφετηρία γιὰ τὴν ἔμμομη καὶ ἀποδοτικὴ ἐνασχόλησή σας μὲ τὶς μυκηναϊκὲς ἀκροπόλεις ποὺ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἄξονες τῆς ἐργογραφίας σας. Πρῶτος καρπὸς ἡ διδακτορικὴ σας διατριβή. «Ἡ μυκηναϊκὴ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν», 1962, ὅπου ἀξιοποιήσατε, ἐπὶ πλεόν τῶν ἀρχαιολογικῶν σας παρατηρήσεων, πολλὰ ἀρχαῖες πηγές. Αὐτὴ ἡ ἐργασία σᾶς ἐπέσυρε ἐπαινετικὰ σχόλια ἐκ μέρους τῶν εἰδικῶν καὶ πολλὰ συμπεράσματα τῆς ἔχουν γίνεи δεκτά. Ἡ συνεργασία σας μὲ τὸν Γ. Μυλωνᾶ στὴν ἀνασκαφὴ τῶν Μυκηνῶν σᾶς ὀδήγησε στὸ νὰ μελετήσετε τὴν ἀκρόπολη τῶν Μυκηνῶν. Ἀπὸ ἐκεῖ προχωρήσατε σὲ συνθετικὴ μελέτη τῶν μυκηναϊκῶν ἀκροπόλεων ἐν γένει ποὺ διατυπώθηκε μὲ τρεῖς παραλλαγές. Ἀρχικὰ δημοσιεύθηκε ὡς πανεπιστημιακὸ ἐγχειρίδιο μὲ τίτλο «Αἱ Μυκηναϊκαὶ Ἀκροπόλεις», 1973. Ἀναθεωρημένη, ἐμπλουτισμένη καὶ ἀγγλόφωνη, μὲ τίτλο *Late Helladic Citadels on Mainland Greece*, ἔγινε δεκτὴ στὴ σειρὰ *Monumenta Graeca et Romana*, 1983. Τέλος ἡ διεύθυνση τῆς σειρᾶς *Archaeologia Homerica* ζήτησε μιὰ νέα παραλλαγὴ, γερμανόφωνη καὶ ἐμπλουτισμένη μὲ ὁμηρικὲς μνεῖες ἢ περιγραφὰς ἀκροπόλεων, ἡ ὁποία εἶδε τὸ φῶς μὲ τίτλο *Vorgymkenische und Mykenische Wehrbauten*, E1, VI. Τὸ κεφάλαιο ποὺ ἀφορᾷ στὴν ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν συνοψίζει, ὅπως ἦταν φυσικό, τὰ πορίσματα τῆς διδακτορικῆς σας διατριβῆς. Στὸ κεφάλαιο γιὰ τὴν ἀκρόπολη τῶν Μυκηνῶν παρουσιάζετε γιὰ πρώτη φορὰ τὶς δικές σας παρατηρήσεις ἀπὸ τὶς ἀνασκαφές ποὺ ἐκτελέσατε ἐκεῖ καὶ συγκρίσεις τῶν παρατηρήσεών σας μὲ τὶς παρατηρήσεις τῶν παλαιότερων

ἀνασκαφῶν. Οἱ ἐπανελημμένες ἀνασκαφές τοῦ χώρου ἔχουν κάμει δυσχερέστατο τὸ ἀνασκαφικὸ ἔργο. "Ὅμως μπορέσατε νὰ προβεῖτε σὲ ἐνδιαφέρουσες νέες παρατηρήσεις καὶ νὰ ἐξαγάγετε νέα συμπεράσματα ἰδίως γιὰ τὴ σχέση τῶν κτισμάτων μεταξὺ τους, γιὰ τὴ λειτουργία τους, γιὰ τὴν οἰκιστικὴ ὀργάνωση τοῦ ὅλου χώρου." Ὅταν ἐγράφατε τὸ κεφάλαιο γιὰ τὸν Γλᾶ, οἱ ἐκεῖ ἀνασκαφές σας δὲν ἦσαν προχωρημένες. "Ὅμως μπορέσατε νὰ ἀνασκευάσετε ὑποθέσεις παλαιότερων ἀνασκαφῶν καὶ νὰ συγκροτήσετε μία διαφορετικὴ ἰδέα γιὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ Γλᾶ. Δείξατε πειστικὰ ὅτι ὁ Γλᾶς προστάτευε τὸ ὅλο σύστημα ἀρδεύσεως καὶ παραγωγῆς τῆς πεδιάδας τῆς Κοπαΐδας καθὼς καὶ ὅτι χρησίμευε ὡς καταφύγιο τῶν γύρω κατοίκων καὶ τῶν ποιμνίων τους, ὅταν κινδύνευαν ἀπὸ ἐπιδρομεῖς. Πετύχατε νὰ προτείνετε πρωτότυπες ἰδέες καὶ γιὰ τὶς ἀκροπόλεις τῆς Τίρυνθας καὶ τῆς Μιδέας, μὴ πού δὲν ἔχετε ἐργασθεῖ σ' αὐτὲς ὡς ἀνασκαφείας. Καὶ αὐτὸ τὸ ἔργο σας ἔχει ἐπαινεθεῖ ἀπὸ τὴν κριτικὴν.

Πρὶν δημοσιεύσετε τὶς ἰδικές ἀνασκαφές στὸν Γλᾶ, ἐκδώσατε τὸ 1989 τὰ πορίσματα τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ I. Θεωριάδου κατὰ τὰ ἔτη 1955-1961 μὲ βάση τὶς ἐκθέσεις καὶ τὶς σημειώσεις τοῦ ἀνασκαφέα. Χάρη σὲ σᾶς ἡ ἐπιστημονικὴ κοινότητα γνώρισε γιὰ πρώτη φορὰ καὶ μὲ ἔγκυρο τρόπο τὰ κινητὰ εὐρήματα ἐκείνων τῶν ἀνακαλύψεων.

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ νεκροταφείου τῆς Περατῆς σᾶς καθιέρωσε ὡς ἕνα εἰδικὸ γιὰ τὰ μυκηναϊκὰ νεκροταφεῖα. Ἡ δημοσίευση αὐτῆς τῆς ἀνασκαφῆς ἐκτείνεται σὲ τρεῖς τόμους. Στὸν πρῶτο παρουσιάζετε ἀκριβεῖς περιγραφές κάθε τάφου καὶ τοῦ περιεχομένου του. Ὁ δεῦτερος τόμος ἀποτελεῖται ἀπὸ συστηματικὲς μελέτες γιὰ τὶς μορφές καὶ τὰ εἶδη τῶν τάφων, γιὰ τοὺς τρόπους ταφῆς, γιὰ τὸν κτερισμὸ τῶν νεκρῶν, γιὰ τὶς τιμὲς πού ἀπονέμονταν σὲ αὐτούς. Πρόκειται γιὰ σημαντικὲς συμβολές στὴ γνώση τῆς τέχνης καὶ τῶν ταφικῶν ἐθίμων κατὰ τὸ τέλος τῆς μυκηναϊκῆς ἐποχῆς, σημαντικὲς γιὰτὶ ἐφαρμόζετε αὐστηρὴν μέθοδο, ἐπιστρατεύετε ἕνα πλατὺ φάσμα ὑλικῶν καὶ προβαίνετε σὲ παραλληλισμοὺς μὲ ἄλλους χώρους τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Ἀνατολῆς, ἐνίστε καὶ τῆς Εὐρώπης.

Κύριε συνάδελφε,

Οἱ ὁμότεχνοί σας συμφωνοῦν ὅτι εἴσατε ἕνας συστηματικὸς καὶ μεθοδικὸς ἐρευνητής. Σᾶς γνωρίζουν χάριτες γιὰτὶ δημοσιεύετε τὶς ἀνασκαφές σας ταχύτατα καὶ μὲ τρόπο ὑποδειγματικόν.

Ἡ συμβολὴ σας στὴν ἐπιστήμην εἶναι ποσοτικὰ ἐκτενέστατη καὶ ποιοτικὰ ἀνταποκρίνεται στὶς πρὸ ὑψηλὲς ἀπαιτήσεις. Γιὰ τοῦτο ἔχετε ἀποκτήσει μὲγάλον κύρος στὴ διεθνή ἐπιστημονικὴ κοινότητα.